

[Vesterager.]

Raad puttet ind, som saa sidder og fanger Ideer og kommer med Forslag, altsammen noget, som Kommunalbestyrelsen derefter skal tage op til Overvejelse og Prøvelse, ligesom den jo skal betale Omkostningerne ved de forskellige Valg o. s. v. — ja, saa tror jeg, at mangen en praktisk Kommunalmand vil bede sig fritaget for en hel Del af dette, og saa hellere gaa direkte til Sagen og sige: Lad saa Forældrene faa denne Indflydelse gennem et ganske almindeligt Valg af en Skolekommission.

Det, jeg fremhævede i Gaar, og som jeg maa fastholde, er, at de to Principper, man kan tænke sig gennemført, er enten det, vi har nu, eller noget i Lighed dermed, at Kommunalbestyrelsen har en væsentlig Indflydelse paa Skolekommissionens Sammensætning, eller dette, at man lader Skolekommissionen vælge ved direkte Valg. At gaa den Vej, man nu søger at gaa, maa jeg bestemt fraraade, thi det forekommer mig, at man paa mange Omraader i Virkeligheden giver Forældrene en Narresut, og det bryder jeg mig ikke om at være med til. Forholdet er jo nemlig det, at Forældreraadet stadig faar sin Virksomhed indskrænket og stadig, naar der skal foretages noget af virkelig Betydning, maa sidde sammen med et Flertal, som er valgt af Kommunalbestyrelsen, hvorefter de afgørende Beslutninger saa til sidst alligevel skal træffes af Kommunalbestyrelsen. Det bliver altsaa i Virkeligheden saadan, at den Indflydelse, Forældrene faar, bliver ikke ret meget større end den, de har i Øjeblikket. Man faar det ganske vist paa en anden Maade og gennem et efter min Mening unødvendigt Omsvøb. Jeg er villig til at forhandle paa dette Omraade og til at give Forældrene, hvad Forældrenes er, men jeg bryder mig ikke om at faa et System, der ser ud, som om man vilde give Forældrene en hel Del, men naar man faar det nærmere analyseret, viser det sig ikke at betyde saa overdreven meget alligevel.

Det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen sagde, at man ikke kunde vente, at jeg skulde forstaa det. Det er en Sag for sig, hvad man kan vente af en Mands Evner til at forstaa, men jeg er i alt Fald klar over, at man har søgt at gaa en Mellemsvej, og det er det, jeg synes man skulde klare sig: Er det Mening, at Forældrene skal have Hovedindflydelsen paa deres Skole, er der ikke noget at sige til, at man stiller Lovforslaget saadan op, at de faar den, men hvis det er Mening, at Kommunalbestyrelsen skal have Hovedindflydelsen,

kan man lige saa godt sige det rent ud, saa er det ikke værd at prøve paa at give Forældrene en Narresut, selv om man synger nok saa meget om, at paa Frihedens Grund skal Folket bygge sin Fremtid. Derfor vil jeg hævde, at der er Grund til i Udvalget at tage op til Behandling, hvor langt man vil gaa, om man vil give Forældrene en virkelig Indflydelse paa baade Lærerens Ansættelse og Tilsynet med deres Skole. Saa kan vi tales ved, om man tør gaa den Vej, man er gaaet overfor Friskolen. Jeg har altid været meget stærk Tilhænger af Friskolen og Friskolebevægelsen, men jeg har som Folkeskolelærer ogsaa faaet den Opfattelse, at det ikke gaar an uden videre at flytte Friskolens Principper over paa Folkeskolens Grund.

Jeg skal dernæst sige et Par Ord til det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen i Anledning af hans Omtale af min Stilling til Embedsmandsspørgsmaalet. Det vil jeg gerne gøre med det samme, saa er jeg i Virkeligheden færdig med, hvad jeg har at indvende mod det ærede Medlems Indlæg.

Det ærede Medlem sagde, at det var ganske ubegrundet af mig at nære Frygt for, at det kunde udvikle sig til at blive noget dyrt. Jeg synes ikke, det er helt ubegrundet. Den Frygt har jeg haft i adskillige Aar, og den havde vi allerede i den store Skolekommission, at den Slags Forslag kunde efterhaanden udvikle sig og blive ret kostbare. I den store Skolekommission var vi altsaa ogsaa inde paa disse Tanker, og vi var ogsaa inde paa, hvordan man netop paa Finansloven og ad forskellige andre Veje fik disse Udgifter til at stige ganske kolossalt efterhaanden. Derfor fremhævede jeg ogsaa i Gaar, at det var mig ubegribeligt, at man ikke kunde vedblive at lade Amtmanden være Formand i Skole-direktionen, idet jeg mente, at han udmærket godt vedblivende kunde overkomme at varetage den Funktion. Ligesom jeg maa fastholde, at det er Kommunalbestyrelsen, der har Ansvaret for det økonomiske, saaledes er det naturligt, efter de store Tilskud, Staten giver til Skolevæsenet, at Amtskommunens Ledelse har Følgelse med, hvorledes disse Midler bliver forvaltet, og det er da naturligt, at man sætter Amtmanden til at følge denne Udvikling. Saa blev der sagt fra anden Side: Hvis han egner sig dertil! Det er dog et vidunderligt Svar. For naar det hører med til vedkommendes Embedsførelse, maa man vel først undersøge, inden man udnævner ham, om han egner sig dertil. Man vil vel ikke hævde, at det skal gaa efter det gamle Mundheld, at den, Vorherre giver